

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: KE-4Sa/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200232
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľudevít Fafaľák
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:7022200232.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach, sudcom JUDr. Martinom Ľudevítom Fafaľákom, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom: C. XXX, XXX XX C., právne zastúpený: JUDr. Filip Gaľa, advokát so sídlom: Štúrova 20, 040 01 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Minister vnútra Slovenskej republiky, so sídlom: Pribinova 2, 812 72 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SPSČ-PO3-2022/001317-003 zo dňa 15.03.2022, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamietá.
- II. Účastníkom konania sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Stručný priebeh administratívneho konania

1. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia personálnych a sociálnych činností, ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím č. SPSČ-OSZ-55.232-2/2021-VZ zo dňa 25.11.2021 priznala žalobcovi odchodné vo výške 21.899,91 €.

2. Žalobca podal voči rozhodnutiu správneho orgánu odvolanie, pričom žalovaný – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Minister vnútra, rozhodnutím č. SPSČ-PO3-2022/001317-003 zo dňa 15.03.2022 odvolanie v celom rozsahu zamietol a odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdil, pričom žalobca podal proti uvedenému rozhodnutiu správnu žalobu doručenú Krajskému súdu v Košiciach dňa 16.05.2022.

Stručné zhrnutie relevantných častí napadnutých rozhodnutí

3. Správny orgán na prvom stupni svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca doručil žiadosť o priznanie odchodného dňa 31.08.2021, pričom jeho služobný pomer skončil dňom 31.07.2021. Poukázal na ust. § 143z ods. 1, § 33 ods. 2, § 143ac ods. 1 písm. a) zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „SZPV“). Na výpočet odchodného bola žalobcovi podľa § 58 SZPV zhodnotená doba trvania služobného pomeru 26 rokov a 171 dní. Základom pre výpočet odchodného je priemerný mesačný služobný plat vo výške 1.904,34 €, priznaná suma odchodného predstavuje jedenásť a pol násobok.

4. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie zo dňa 15.12.2021, v ktorom sa domáhal, aby mu bolo priznané odchodné vypočítané zo skutočnej zhodnotenej doby trvania služobného pomeru. Podstatou odvolania bolo žalobcovo presvedčenie, že mu mala byť započítaná doba služobného pomeru aj za obdobie od 1.11.1989 do 15.2.1997,

kde pracoval v ZŤS Prakovce, š.p., kedy na začiatku uvedeného obdobia došlo k uzavretiu dohody o zmene pracovnej zmluvy, na základe ktorej bol zaradený do požiarnickej pozície: technik strojník. Ďalej v odvolaní žalobca odôvodňoval, prečo by sa mal aj počas uvedeného obdobia považovať za požiarnika (štúdium požiarnického kurzu, 24 hodinové zmeny, školenia, absolvovanie výcviku, atď.), resp. že bol jednoznačne súčasťou Závodného požiarného útvaru.

5. Žalovaný správny orgán v napadnutom rozhodnutí reagujúc na námietky odvolateľa poukázal na to, že už prvostupňový správny orgán požiadal Krajské riaditeľstvo AaZZ v Košiciach o zaujatie stanoviska k otázke zamestnania odvolateľa v ZŤS Prakovce, š.p., ktorý v odpovedi zo dňa 12.01.2022 uviedol, že v rozhodnej dobe tam nebol zriadený Závodný požiarny útvar. Poukázal tiež na rozhodnutie OS ZPO Spišská Nová Ves č. PO-326/6-1991/Sv zo dňa 06.05.1991, z ktorého je bez pochybnosti preukázané, že v ZŤS Prakovce, š.p. bol zriadený DZPZ a nie ZPÚ. V podniku bola zriadená jednotka PO v súlade s § 65 ods. 1 písm. c) zákona č. 126/1985 Zb., a to DZPZ a v zmysle § 68 ods. 3 tohto zákona v ňom boli zaradení pracovníci, ktorí vykonávali túto službu ako svoje povolanie. Vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 58 ods. 1 písm. r) SZPV, dobou rozhodujúcou na vznik nároku na dávku výsluhového zabezpečenia je výkon zamestnania v ZPÚ a nie v DZPZ. Skutočnosť, že v podniku bol zriadený DZPZ je preukázaná aj v rozkaze náčelníka OS ZPO Spišská nová Ves vo veciach personálnych č. 5 zo dňa 20.07.1996, ktorým bol odvolateľa povýšený dňom 01.03.1993 do hodnosti práporčík „PO“ a z ktorého vyplýva, že bol zaradený ako technik-strojník „DZPZ“.

6. Ďalej žalovaný poukázal na znenie § 106 zákona č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore, ohľadom dĺžky odbornej praxe, ktorú nie je možné stotožňovať s dobou trvania služobného pomeru, ktorá je rozhodujúca na posúdenie splnenia podmienok vzniku nároku na dávky výsluhového dôchodku, pretože tu ide o dva samostatné, na sebe nezávislé inštitúty. Odvolateľom požadovanú dobu, ktorá bola započítaná do odbornej praxe nemožno stotožňovať s dobou služobného pomeru. Poukaz odvolateľa na existenciu denného poriadku a školení neobstojí, nakoľko povinnosť zúčastňovať sa platí aj pre členov DZPZ. Žalovaný ďalej v rozhodnutí nesúhlasí s tým, že by bol zistený skutkový stav nedostatočne, keď bol obstaraný podkladový materiál, ako aj stanovisko Krajského riaditeľstva HaZZ v Košiciach.

7. Ku ďalším námietkam žalovaný uviedol, že neexistoval právny dôvod na to, aby sa prvostupňový správny orgán vysporiadal s otázkou, prečo nezapočítal pre nárok na odchodnú dobu dôchodkového poistenia, ktorá nie je služobným pomerom, povinnosť existuje iba vo vzťahu ku dobe, ktorá má charakter služobného pomeru. V uvedených intenciách postupovalo aj Krajské riaditeľstvo HaZZ v Košiciach, ktoré v podkladoch pre vydanie rozhodnutia poukázalo práve a iba na takéto doby.

Podstatné zhrnutie žaloby a vyjadrenia k nej, replika, pojednávanie

8. Žalobca v žalobe namieta nesprávne právne posúdenie, nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, nedostatočné zistenie skutkového stavu, rozpor skutkového stavu s administratívnymi spismi a podstatné porušenie ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy.

9. Konkrétne v žalobe namieta:

- žalovaný si nesprávne osvojil záver o nezapočítaní doby trvania služobného pomeru žalobcu pred dátumom 15.02.1997;
- u žalobcu sú naplnené všetky zákonné predpoklady stanovené v § 58 ods. 1 písm. r) SZPV, teda existencia závodného požiarného útvaru a existencia zamestnania žalobcu v ňom, vymenovanie do hodnosti, doba trvania je najmenej 10 rokov;
- dňa 18.10.1989 došlo k uzavretiu dohody o zmene pracovnej zmluvy, na základe ktorej bol s účinnosťou od 01.11.1989 zaradený do požiarnickej pozície technik – strojník, predložil aj prislúchajúcu pracovnú náplň a jeho povolanie vyplýva aj z potvrdenia dojednaných pracovných podmienok;
- v roku 1990 riadne a úspešne absolvoval šesťtyždňový základný kurz nováčikov jednotiek PO z povolania a následne bol rozkazom náčelníka menovaný do hodnosti rotný PO, neskôr povýšený do hodnosti práporčík PO, pričom povyšovania boli vykonávané podľa prílohy k Úprave MV SSr č. PO-114/3/1978 o hodnostiach pracovníkov PO a nie dobrovoľných členov;
- slúžil 24 hodinové nepretržité zmeny, časový limit výjazdu mali do jednej minúty, na pracovisku mali zriadenú ohlasovňu požiarov, strojnú, protiplynovú, spojovaciu a povodňovú služby, denný poriadok

zmenovej služby, robili sa školenia, praktický výcvik, revízie hydrantov a RHP, pravidelne absolvovali výcvik v Protiplynovom výcvikovom stredisku, používali požiarnickú techniku, atď.;

- bol plnohodnotnou súčasťou štandardného závodného požiarného útvaru so všetkými právami a povinnosťami, zasahovali aj mimo priestoru závodu a zabezpečovali ochranu územia celého okresu Gelnica, v roku 1996 prešiel bez akéhokoľvek prerušenia do jeho následného zamestnania, pričom mu bola uznaná hodnosť, výcvik v Žiline aj ďalšie školenia;

- nikdy nebol členom dobrovoľného závodného požiarného zboru a funkciu hasiča nikdy nevykonával ako dobrovoľnú činnosť, jeho činnosť nie je možné hodnotiť podľa nepresných listín, ale podľa obsahu jeho skutočne vykonanej práce;

- stanovisko Krajského riaditeľstva HZZ v Košiciach zo dňa 12.01.2022 je nepresné a nezodpovedá na všetky položené otázky, pričom úrad sa v závere len „prikláňa“ k nemožnosti započítania doby.

10. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 07.07.2022 zotrval na svojej argumentácii, ktorú uviedol vo svojom rozhodnutí, pričom vo vyjadrení v zásade nič nové, resp. nič, čo by bolo relevantným vo vzťahu k veci samej neuviedol.

11. Rovnako tak žalobca vo svojej replike zo dňa 25.07.2022, konštatuje, že vyjadrenie žalovaného je len zopakovaním odôvodnenia žalobcu, pričom sumarizuje svoju argumentáciu uvedenú v žalobe. Naviac navrhol vypočutie troch svedkov – jeho bývalých kolegov.

12. Žalovaný na repliku žalobcu duplikou nereagoval.

13. Žiadny z účastníkov nežiadal nariadiť pojednávanie, pričom vzhľadom k tomu, že správny súd dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu na vypočutie svedkov, oznámil na úradnej tabuli súdu dátum, čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku, načo dňa 17.04.2025 verejne vyhlásil rozsudok.

Výber z relevantnej právnej úpravy

14. Podľa čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v Slovenskej republike vykonávajú súdnicstvo nezávislé a nestranné súdy.

15. Podľa § 143z ods. 1 SZPV v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia Policajtovi alebo profesionálnemu vojakovi, ktorého služobný pomer vznikol pred 1. májom 2013 a jeho služobný pomer trvá aj po 30. apríli 2013, sa nárok na odchodné a jeho výšku posudzuje podľa predpisov účinných do 30. apríla 2013 okrem základu na výpočet odchodného, ktorý sa určí podľa § 143ac ods. 1.

16. Podľa § 143ac ods. 1 písm. a) SZPV v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia základ na výpočet odchodného, úmrtného, výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku policajta a profesionálneho vojaka, ktorých služobný pomer vznikol pred 1. májom 2013 a skončí po 30. apríli 2013, sa u policajta zistí z priemerného mesačného služobného platu podľa § 60 ods. 2 a u profesionálneho vojaka z priemerného mesačného služobného platu podľa § 60 ods. 4 dosiahnutého v období posledných desiatich skončených kalendárnych rokov pred dňom skončenia služobného pomeru (ďalej len „rozhodujúce obdobie na zistenie základu na výpočet dávok výsluhového zabezpečenia“), a to v príjmovom najlepšom skončenom kalendárnom roku služobného pomeru v rozhodujúcom období na zistenie základu na výpočet dávok výsluhového zabezpečenia, ak do 30. apríla 2013 služobný pomer trval najmenej 15 skončených rokov.

17. Podľa § 58 ods. 1 písm. a), h) a j) SZPV v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia dobou trvania služobného pomeru rozhodujúcou na vznik nároku na výsluhový príspevok, odchodné, úmrtné, výsluhový dôchodok a invalidný výsluhový dôchodok a pre výšku týchto dávok je doba výkonu základnej vojenskej služby alebo náhradnej vojenskej služby, alebo prípravnej vojenskej služby v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom platným v dobe jej výkonu, trvania služobného pomeru hasiča, výkonu zamestnania ako príslušníka Zboru požiarnej ochrany.

18. Podľa § 58 ods. 1 písm. r) SZPV v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (uvádza sa pre úplnosť ako ustanovenia, ktorého aplikácie sa domáhal žalobca) dobou trvania služobného pomeru rozhodujúcou na vznik nároku na výsluhový príspevok, odchodné, úmrtné, výsluhový dôchodok

a invalidný výsluhový dôchodok a pre výšku týchto dávok je doba výkonu zamestnania v závodnom požiarnom útvaru do 31. marca 2002, ak bol zamestnanec vymenovaný do hodnosti, a ak doba trvania služobného pomeru hasiča podľa písmena h), doba trvania výkonu zamestnania podľa písmena i), j) alebo k) alebo súčet týchto dôb je najmenej desať rokov.

19. Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane jednotkami požiarnej ochrany sú: písm. a) jednotka Zboru požiarnej ochrany, ktorá je zložená z príslušníkov, písm. b) závodný požiarny útvar, ktorý je zložený z pracovníkov právnickej osoby (ďalej len „pracovníci“), písm. c) dobrovoľný verejný požiarny zbor a dobrovoľný závodný požiarny zbor, ktoré sú zložené z osôb, ktoré vykonávajú činnosť v týchto jednotkách požiarnej ochrany dobrovoľne popri svojom zamestnaní (ďalej len „členovia“) a sú spravidla členmi Dobrovoľnej požiarnej ochrany a iného občianskeho združenia.

20. Podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospieje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

Právny názor správneho súdu

21. Správny súd v Košiciach ako súd správny s poukazom na špeciálne ustanovenia žaloby v sociálnych veciach § 199-205 SSP, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného, preskúmal napadnuté rozhodnutie a obsah administratívneho konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že podaná správna žaloba pôvodne doručená na Krajský súd v Košiciach nie je dôvodná a je potrebné ju podľa § 190 SSP zamietnuť. Podľa § 3 ods. 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z. z., o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov prešiel výkon súdnictva od 01.06.2023 z Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov, a teda aj v prejednávanej veci.

22. Žalobca sa správnou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, nakoľko má za to, že vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, sú nepreskúmateľné, zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia, je v rozpore s administratívnymi spismi a došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy t. j., dôvody zrušenia podľa § 191 ods. 1 písm. c), d), e), f), g) SSP.

23. Podstatou tohto konania bola námietka žalobcu, že do doby trvania služobného pomeru nebola v súlade s § 58 ods. 1 písm. r) zákona č. 328/2002 Z. z., započítaná doba zamestnania od 01.11.1989 do 15.02.1997 v ZŤS Prakovce, š.p., v ktorom bol zriadený závodný požiarny útvar, bol vymenovaný do hodnosti a trvanie jeho služobného pomeru ako hasiča bolo dlhšie ako 10 rokov. V jeho prípade boli splnené podmienky pre posúdenie nároku na dávky výsluhového zabezpečenia aj za sporné obdobie. Požiarnickú činnosť vykonával ako hlavné povolanie, nie je možné ju posudzovať prísne formalisticky, ale podľa náplne práce, absolvovaných kurzov, menovaní a hodností.

24. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že Správny súd v Košiciach v obdobnej veci (de facto rovnakej, čo do základnej otázky, právneho posúdenia či žalobných bodov), rovnakých účastníkov konania, rozhodol rozsudkom č. k. KE-2Sa/7/2022-84 zo dňa 25.03.2025. V uvedenom konaní súd posudzoval výšku výsluhového dôchodku a v tomto konaní súd posudzoval výšku odchodného. Správny súd sa v tomto konaní plne stotožnil s dôvodmi a právnym posúdením uvedeného tohto rozhodnutia, avšak vydaniu skráteného rozsudku bráni právna úprava (iný predmet konania), súd preto cituje viaceré časti uvedeného rozsudku (ods. 25 až 31) a pre podrobnejšie vysvetlenie pridáva vlastné úvahy.

25. V súvislosti s posudzovaním zásadnej žalobnej námietky týkajúcej sa vyhodnotenia doby zamestnania žalobcu v období, ktoré nebolo započítané do doby trvania služobného pomeru sa súd v plnom rozsahu stotožnil so záverom prvostupňového správneho orgánu a žalovaného, podľa ktorého u zamestnávateľa žalobcu v spornom období nebol zriadený závodný požiarny útvar, a preto nie je možné žalobcovi do doby trvania služobného pomeru ako rozhodujúcu na vznik nároku na výsluhový príspevok

a iné dávky a ich výšku v zmysle § 58 ods. 1 písm. a), h) a j) zákona č. 328/2002 Z. z., započítať dobu jeho zamestnania od 01.11.1989 do 14.02.1997.

26. Správny súd poukazuje na záväzné stanovisko KR HaZZ č. KRHZ-KE-VO-32-001/2022 zo dňa 12.01.2022, doručeného na základe žiadosti žalovanému v odvolacom konaní za účelom posúdenia zamestnania žalobcu v spoločnosti ZŤS Prakovce, nakoľko zriaďovacia listina sa nenachádzala v žiadnom archíve, je bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že v ZŤS Prakovce v dobe výkonu zamestnania žalobcom nebol zriadený závodný požiarly útvar. Uvedený záver vyplýva a je nesporne preukázaný podkladmi označenými v tomto stanovisku, ktorými sú listiny v osobnom spise žalobcu, stanovisko Okresnej správy požiarnej ochrany v Spišskej Novej Vsi č. PO-479/6-1993 a rozhodnutie uvedeného úradu č. PO-326/6-1991/Sv zo dňa 06.05.1991, podľa ktorého obsahu v podniku ZŤS Prakovce bol zriadený dobrovoľný závodný požiarly zbor (a nie závodný požiarly útvar). Týmto rozhodnutím bolo ZŤS Prakovce uložené „zaradiť pre zvýšenie akcieschopnosti a skvalitnenie činnosti dobrovoľného závodného požiarneho zboru, ktorý bol v organizácii vytvorený v sile dvoch družstiev, 1 + 12 pracovníkov, ktorí vykonávali službu v dobrovoľnom závodnom požiarly zbere ako svoje povolanie v zmysle § 70 až § 73 zákona č. 126/1985 Zb.“ V ZŤS Prakovce bola teda zriadená jednotka požiarnej ochrany podľa § 65 ods. 1 písm. c) zákona č. 126/1985 Zb., a to dobrovoľný závodný požiarly zbor a v zmysle § 68 ods. 3 tohto zákona boli v ňom zaradení pracovníci, ktorí vykonávali túto službu ako svoje povolanie. Skutočnosť, že v spoločnosti ZŤS Prakovce bol zriadený dobrovoľný závodný požiarly zbor, tak ako to vyplýva z uvedených ustanovení zákona č. 126/1985 Zb., je preukázaná aj rozkazom náčelníka Okresnej správy Zboru požiarnej ochrany Spišská Nová Ves č. 11/91 zo dňa 11.07.1991, ktorým bol žalobca vymenovaný do hodnosti rotný PO, a v ktorom sa uvádza, že žalobca je zaradený ako technik-strojník DZPZ ZŤS Prakovce. O uvedenom svedčia aj ostatné písomnosti, na ktoré sa žalovaný v napadnutom rozhodnutí odvoláva, a to rozkaz náčelníka Okresnej správy Zboru požiarnej ochrany Spišská Nová Ves č. 5/93 zo dňa 20.07.1993 (žalobca bol zaradený ako technik-strojník DZPZ ZŤS Prakovce), a Osobná evidenčná kartu príslušníka Zboru požiarnej ochrany (cit.....,od 01.11.1989 v DZPZ Prakovce“).

27. Žalovaný preto nepochybil, keď na základe uvedeného stanoviska KR HaZZ zo dňa 12.01.2022, ďalej listín, ktoré boli podkladom na jeho vydanie, a ostatných vyššie uvedených dokumentov, ktoré považoval za rozhodujúce uzavrel, že sporná doba zamestnania nebola služobným pomerom podľa § 58 zákona č. 328/2002 Z. z..

28. Skutočnosti uvádzané v čestných vyhláseniach spolupracovníkov žalobcu D. C., C. E. a A. F. zo dňa 08.12.2021 a v ich prílohách (pracovné zmluvy, náplne práce), tak ako sú súčasťou administratívneho spisu a skutočnosti, ktoré menovaní uviedli vo svojich svedeckých výpovediach v súdnom konaní (sp. zn. KE-2Sa/7/2022), nemajú relevantný vplyv na vyššie uvedené závery. Súd nepochybňuje pracovnú náplň žalobcu a jeho spolupracovníkov, vážnosť ich povolania a významu pre zamestnávateľa a verejnosť, avšak je potrebné rozlišovať pojmy „pracovný pomer“ a „služobný pomer“, nakoľko ich právne definície nie sú totožné a nie je možné ich zamieňať. Pre priznanie nárokov podľa zákona č. 328/2002 Z. z., v tomto prípade nárokov v zmysle § 58 ods. 1, je striktné dané, že dobou trvania služobného pomeru rozhodujúcou na vznik nároku je okrem iných aj doba trvania služobného pomeru hasiča a doba výkonu zamestnania ako príslušníka Zboru požiarnej ochrany. Existencia týchto dôb v prípade žalobcu nebola preukázaná.

29. K odbornej praxi, na ktorú žalobcu poukazoval v správnom konaní súd uvádza, že je nutné striktné rozlišovať nároky plynúce z dĺžky započítanej odbornej praxe od nárokov vyplývajúcich z doby trvania služobného pomeru, ktorý je rozhodný pre určenie výšky odchodného a výsluhového dôchodku (§ 58 zák. č. 328/2002 Z. z.), nakoľko ide o dva samostatné a rôzne na sebe nezávislé inštitúty (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžso/52/2013 zo dňa 10.02.2015). Vychádzajú z uvedeného sa súd stotožnil s právnym názorom žalovaného, že dĺžku odbornej praxe podľa ustanovení zákona č. 315/2001 Z. z., nie je možné stotožňovať s dobou trvania služobného pomeru, ktorá je podľa § 58 zákona č. 328/2002 Z. z., rozhodujúca na posúdenie splnenia podmienok vzniku nároku na dávky výsluhového zabezpečenia, pretože tieto právne inštitúty sú samostatné a na sebe nezávislé. Dobu zamestnania od 01.11.1989 do 12.02.1997, podľa evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia, ktorá bola žalobcovi započítaná do doby započítateľnej odbornej praxe pre platové náležitosti podľa zákona č. 315/2001 Z. z., tak nie je možné stotožňovať s dobou trvania služobného pomeru, ktorá je podľa §

58 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. rozhodujúca na vznik nároku na výsluhový dôchodok a pre výšku tejto dávky.

30. Súd sa stotožnil aj so záverom žalovaného o posúdení školení a kurzov, ktoré žalobca pravidelne absolvoval, ako odbornej prípravy, ktorej bol ako člen dobrovoľného závodného požiarneho zboru sa povinný podľa § 72 ods. 3 a 4 zákona č. 162/1985 Zb. zúčastňovať.

31. Správny orgán prvého stupňa podľa súdu správne postupoval, keď sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal iba s dobou dôchodkového poistenia, ktorá má charakter služobného pomeru, ako s dobou rozhodujúcou na nárok na výsluhovú dávku. Neexistoval právny dôvod, pre ktorý by bol prvostupňový správny orgán povinný vo svojom rozhodnutí hodnotiť aj dobu, ktorá nie je služobným pomerom. Odvolaciu námietku týkajúcu sa v odvolaní namietaného nezapočítaného obdobia, po zabezpečení relevantného stanoviska KR HaZZ v Košiciach zo dňa 30.12.2021 za účelom posúdenia tejto námietky, náležite posúdil žalovaný v napadnutom rozhodnutí, v ktorom riadne zdôvodnil nehodnotenie žalobcom namietaného obdobia, ako doby služobného pomeru rozhodujúceho na vznik predmetného nároku.

32. Návrh na vypočutie svedkov súd nepovažoval za dôvodný. Svedkovia by nepochybne súdu ozrejmili faktický výkon ich činnosti a potvrdili žalobcom tvrdené skutočnosti uvedené v žalobe. Koniec koncov, bolo tomu tak aj vo vyššie uvedenom konaní Správneho súdu v Košiciach pod. sp. zn. KE-2Sa/7/2022, kde uvedení svedkovia vypočutí boli. Správny súd však opakuje, že faktický výkon činnosti nie je relevantným dôvodom pri priznávaní nárokov patriacich žalobcovi.

33. Absolvovanie kurzov, pracovné podmienky uvedené v dodatku k zmluve, resp. prislúchajúca pracovná náplň, menovanie do hodnosti, povýšenie, následné uznanie hodnosti a povýšenia, dĺžka smeny, výjazdy, zriadenie ohlasovne požiarov, existencia služieb, zmien, školení, praktického výcviku, používanie techniky, zasahovanie aj mimo priestoru závodu, zabezpečovanie ďalšieho územia, etc. sú všetko skutočnosti, ktoré svedčia o tom, že žalobca vykonával činnosť veľmi podobnú, azda by sa dalo uviesť, že aj totožnú s prácou, ktorú vykonávali hasiči v závodných požiarnych útvaroch. Uvedené však nijako nepreukazuje, že v danom závode bol zriadený závodný požiarly útvar, čo je podmienkou získania nároku, ktorého sa domáha.

34. K žalobcovej námietke nepresnosti stanoviska Krajského riaditeľstva HZZ v Košiciach zo dňa 12.01.2022, pričom podľa názoru žalobcu tiež nezodpovedá na všetky položené otázky, pričom úrad sa v závere len „prikláňa“ k nemožnosti započítania doby súd uvádza, že mu nie je zrejmé, aké konkrétne otázky a akú konkrétnu nepresnosť mal žaloba na myslí, pričom možno bezpochyby konštatovať, že z uvedeného stanoviska nevyplýva zhora nič ku prospechu toho, čo tvrdí žalobca. Krajské riaditeľstvo HZZ v Košiciach nerozhoduje o započítaní sporného obdobia do trvania služobného pomeru, preto bol výraz „prikláňa“ zvolený vhodne a správne.

35. Žalobca vo svojich podaniach opakovane tvrdí, že nebol členom dobrovoľného závodného požiarneho zboru. Zo všetkých listín obsiahnutých v administratívnom spise, ktoré toto tvrdenie nepotvrdzujú, resp. ho vyvracajú súd bez ďalšieho komentára poukazuje aj na vlastnou rukou žalobcovou písaný životopis zo dňa 03.02.1997, kde žalobca uviedol: „1.11.1989 som nastúpil k požiarnej ochrane DZPZ v Prakovciach“.

36. Správne orgány pri rozhodovaní o nárokoch žalobcu podľa SZPV, postupovali v súlade s jeho ustanoveniami a správne posúdili dobu rozhodujúcu na výšku odchodného v zmysle § 58 uvedeného zákona. Z vyššie uvedených dôvodov správny súd konštatuje, že administratívny orgán vo veci dostatočne zistil skutkový stav potrebný pre rozhodnutie, z takto zisteného a ustáleného skutkového stavu vyvodil aj správne právne závery a súdom neboli zistené v konaní pred správnymi orgánmi žiadne pochybenia procesného charakteru, ktoré by boli takej miery závažnosti, že by spôsobovali neplatnosť administratívneho rozhodnutia, resp. bránili preskúmaniu napadnutého rozhodnutia v medziach uplatnených žalobných dôvodov, a to aj s prihliadnutím na ust. § 203 ods. 1 SSP. Vzhľadom na tieto skutočnosti správny súd dospel k záveru, že podaná správna žaloba nie je dôvodná, a preto túto žalobu v zmysle ustanovenia § 190 SSP zamietol.

Záver

37. Podstatou konania bola otázka, či žalovaný, resp. prvostupňový správny orgán mohol a mal žalobcovi pre výpočet odchodného zhodnotiť aj dobu trvania služobného pomeru, ktorej sa domáhal, a to od 01.11.1989 do 15.02.1997, kde pracoval v ZŤS Prakovce, š.p.. Z administratívneho spisu a z predložených listín mal súd preukázať, že v danom podniku nebol zriadený závodný požiarny útvar, teda žalobca v takomto útvare nemohol byť zaradený a žalovaný predmetnú dobu tým pádom žalobcovi zhodnotiť nemal a nemohol, pričom na uvedenom nemôže nič meniť ani to, že žalobca v danom čase a na danom mieste vykonával prácu s de facto rovnakou náplňou činnosti, ako keby závodný útvar zriadený bol. V konaní bolo preukázané, že v podniku bol zriadený dobrovoľný hasičský zbor, je teda správne a spravodlivé, aby žalobcovi za sporné obdobie neprislúchali nároky patriace len požiarnikom zaradeným v závodných požiarnych útvaroch či jednotkách Zboru požiarna ochrany, nakoľko by to bolo aj voči nim diskriminačné.

Obiter dictum

38. Správny súd plne chápe, že žalobca môže byť oprávnené nespokojný s právnym posúdením, keď fakticky celé obdobie vykonával v zásade tú istú prácu, avšak v konečnom dôsledku mu časť z tohto obdobia nebola zhodnotená pre výpočet odchodného. Súd v danom smere poukazuje aj na teleologický výklad zákona, keď účelom by nemohli byť rovnaké podmienky, resp. rovnaké nároky tak pre dobrovoľných, ako aj profesionálnych hasičov. Týmto by strácala zmysel diferenciácia hasičov na dobrovoľných a profesionálnych. V oboch prípadoch môže byť faktický výkon činnosti rovnaký, rozdielne sú však práva a najmä povinnosti, pričom z uvedeného sa odvíja aj rozdiel v nárokoch.

39. *Vigilantibus iura scripta sunt*, t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv. Každý by mal byť znály právnej úpravy bezprostredne sa dotýkajúcej jeho zamestnania. Bol to v prvom rade žalobca, ktorý sa mal počas sporného obdobia domáhať svojho zaradenia tak, aby bolo nadovšetko zrejmé, že nie je dobrovoľným hasičom.

40. Žalovaný vo svojom rozsiahlom vyjadrení k žalobe nepotrebné a neúčelne opakuje dôvody, ktoré už uviedol vo svojom rozhodnutí. Správne mu súdu nie je zrejmé, komu takýmto opakovaním už raz napísaného žalovaný prospieje, keď mrhá časom žalobcovým, súdnym aj svojím vlastným. Svetlým momentom vyjadrenia však bolo konštatovanie žalovaného o tom, že sporná doba pracovného pomeru mu nikde neprepadne, nikam sa nestratí, ale keďže ide o tzv. „civilnú“ dobu, bude mu zhodnotená pri jeho posudzovaní na dôchodkovú dávku zo všeobecného systému sociálneho poistenia. Pod toto konštatovanie sa podpisuje aj správny súd.

Trovy

41. O trovách konania správny súd rozhodol podľa ustanovenia § 167 ods. 1 SSP a nepriznal náhradu trov konania žalobcovi, ktorý v konaní nebol úspešný. Vo vzťahu k žalovanému o trovách konania rozhodol podľa § 168 SSP, pretože žalovanému voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá sa podáva na Správnom súde v Košiciach v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské

právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/, c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne mu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť a/ označenie napadnutého rozhodnutia, b/ údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c/ opisanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), d/ návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správne mu súdnicte, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd, f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správne mu súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.